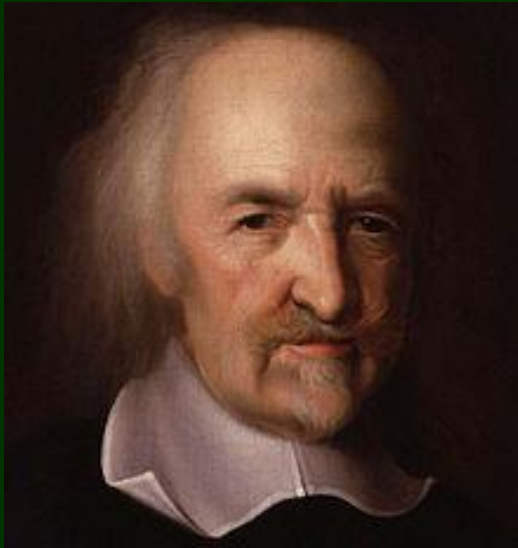

ENS115

Úvod do filosofie

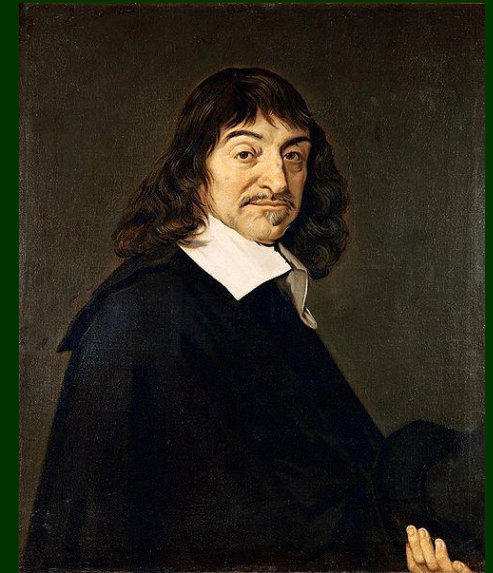
pro environmentalisty

Raný novověk

René Descartes

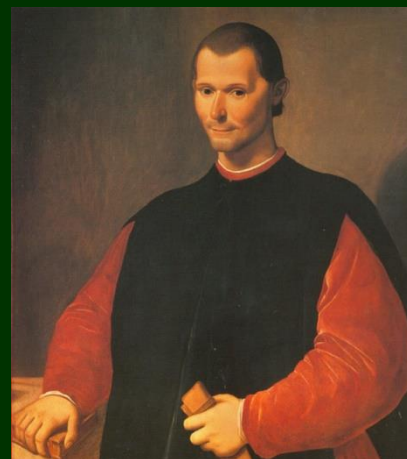
Thomas Hobbes

Upozornění: Prezentace slouží pouze k základní orientaci v tématech a pojmech probíraných na hodině, nemohou a nemají sloužit jako kompletní podklad pro domácí přípravu na zkoušku. Oproti prezentaci v hodině v reálném čase neobsahují pdf-prezentace všechny ilustrace. Prezentace naopak může obsahovat i další informace a úkoly.

Niccolò Machiavelli (1469 –1527)

Vladař, 1532

Michel de Montaigne (1533- 1592)

Eseje, 1580

Francis Bacon (1561-1626)

Eseje (1597)

O interpretaci přírody (1603)

O pokroku ve vzdělávání (1605)

Myšlené a viděné (1607)

Nové organon (Novum organum scientiarum, 1620)

Nová Atlantis (The New Atlantis, 1626)

René Descartes (1596-1650)

Renatus Cartesius

Pravidla, 1628

Rozprava o metodě, 1637

Geometrie a Optika, 1637

Meditace o první filosofii, 1641

Odpovědi, 1641 (Na Hobbesovy námitky
k meditacím)

Principy filosofie, 1644

- **René Descartes (1596-1650)**
- *Rozprava o metodě*, 1637
- *Geometrie a Optika*, 1637

Metoda – odvození z geometrie, formulace 2x:
v (nedokončených) *Pravidlech pro řízení intelektu (Regulae)*, podruhé
stručněji v *Rozpravě o metodě*:

- 1) Nepřijímat žádnou věc jako pravdivou, již bych s evidencí jako pravdivou poznal; přijímat jen to, co se mi samo představuje tak jasně a zřetelně (*clare et distincte*), že o tom nemohu pochybovat.
- 2) Každý problém rozdělit na co nejjednodušší části, jak je jen možno.
- 3) Vyvozovat myšlenky od nejjednodušších a nejsnáze poznatelnějších ke složitějším, předpokládat řád i mezi těmi, které po sobě nenásledují.
- 4) Sestavovat všude úplné výčty a obecné přehledy, aby bylo jisté, že jsme na nic nezapomněli.

- *Meditace o první filosofii*, 1641
- *Principy filosofie*, 1644

Vědomí (*consentia*) – není duše, duch (*anima*)

Přirozené světlo rozumu – *lumen naturale, naturae*

Dva nejvyšší rody věcí (*duo summa genera rerum*):

A. Substance myslící – *res cogitans, rerum intellectualium, cogitatum*

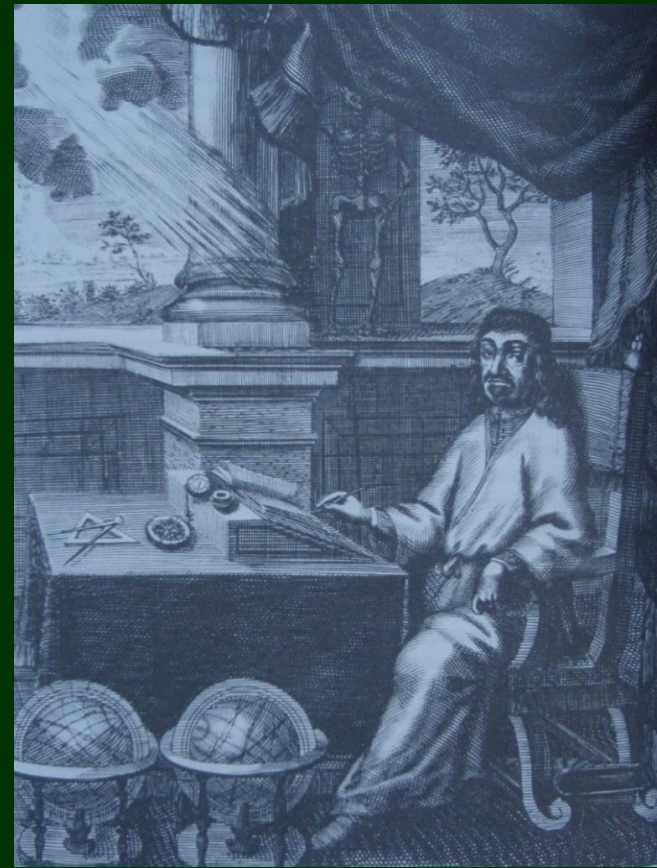
Vztahují se k ní: poznání, volba, představivost, smyslové vnímání, vůle

x

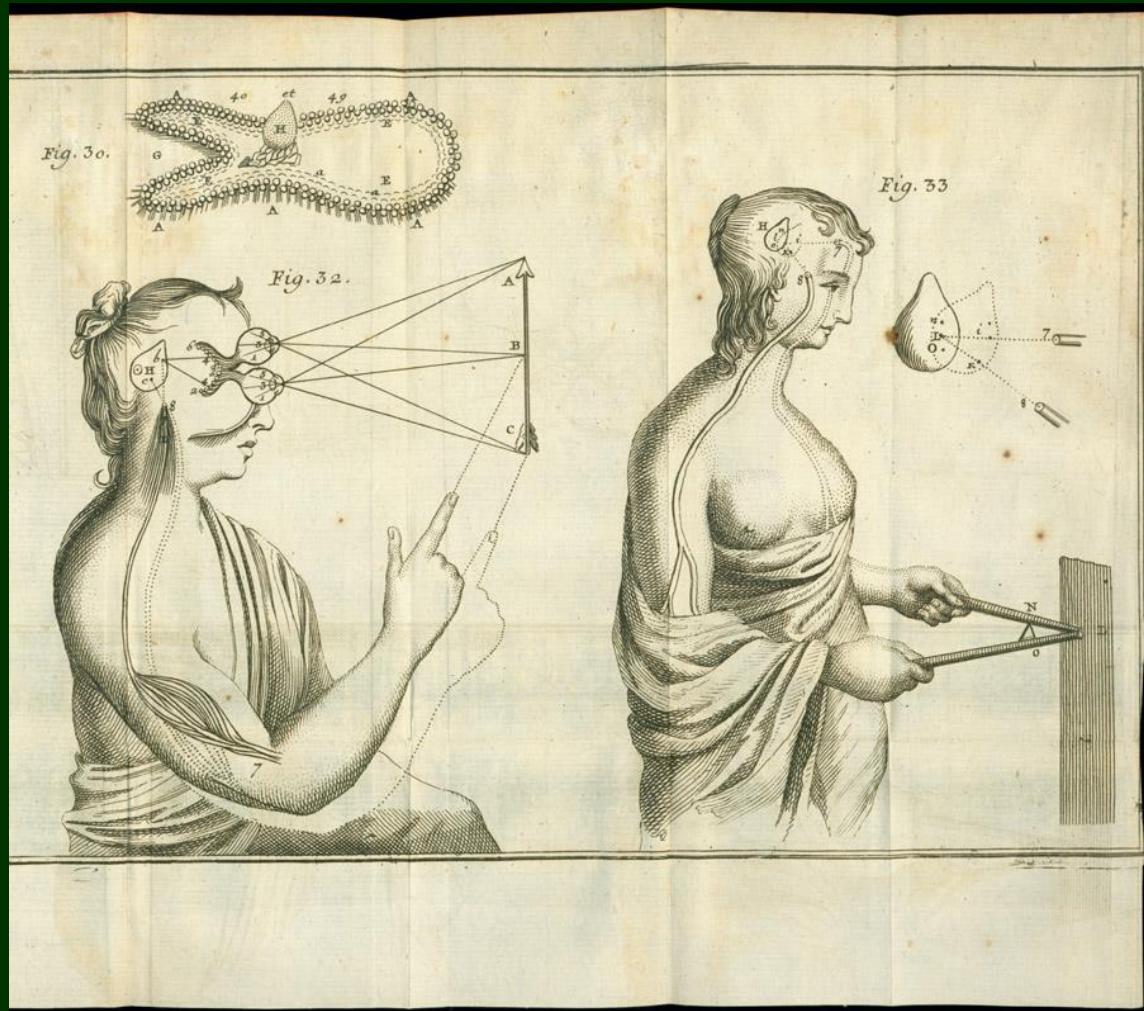
B. Substance rozlehlá – *res extensa, rerum materialium*

Vztahují se k ní: velikost, rozlehlost, poloha, dělitelnost částí

Bůh – substance nekonečná

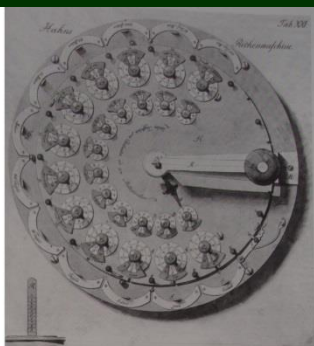

Ilustrace ke geometrizaci

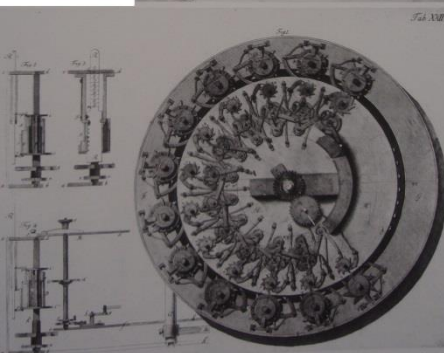

Occasionalismus Nicolas Malebranche

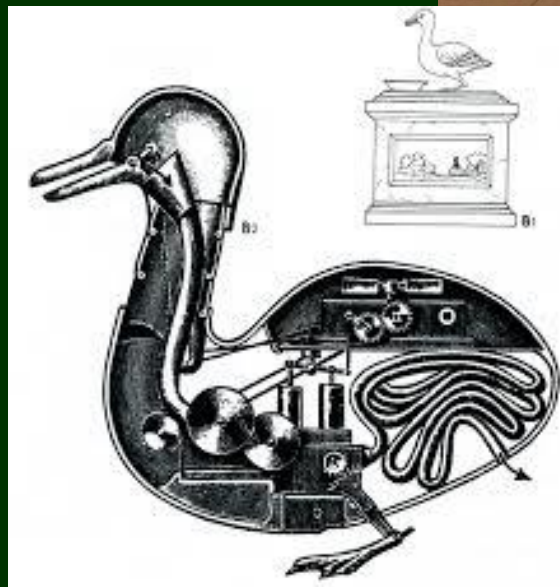
La Mettre – Člověk stroj, 1748

Philipp Matthäus Hahn
(1739-1790)
- počítací stroj

Wolfgang von Kempelen (1734-1804)
- Mechanický šachista

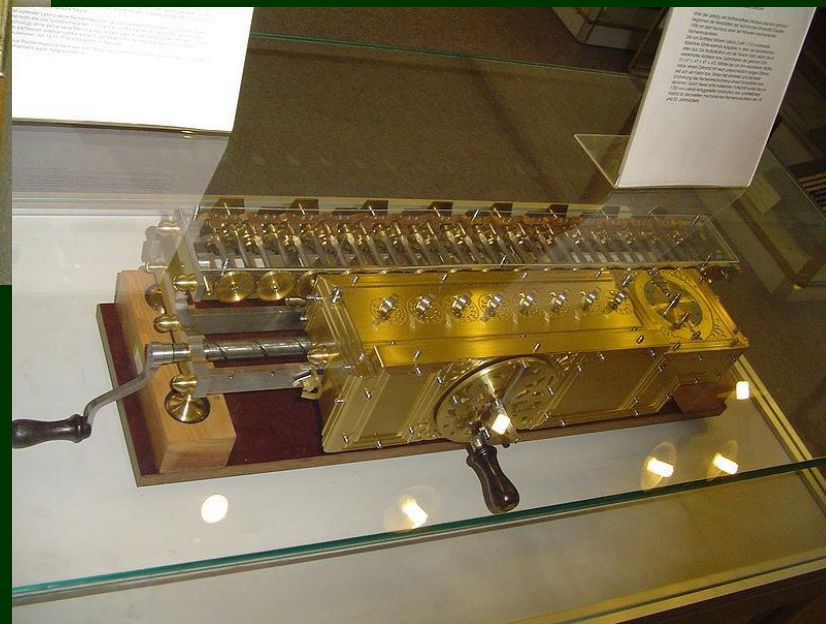

Jacques Vaucanson (1709-1782)
- kachna

- **Pascal:** Pascalina, počítací stroj – 1642
- později též **Leibniz**, 70tá léta 17. století – počítací stroj, teorie binární aritmetiky: *Progressione Dyadica*, 1679; nebo *Explication de l'Arithmetique Binaire*, 1703

počítací stroj – Pascal, z r. 1652

počítací stroj – Leibniz, 70. léta.st

... spor o živost Země

Francesco Redi (1626-1694)

Experimenty na generacích hmyzu (*Esperienze Intorno alla Generazione degl'Insetti*), 1668

Otázka samoplození

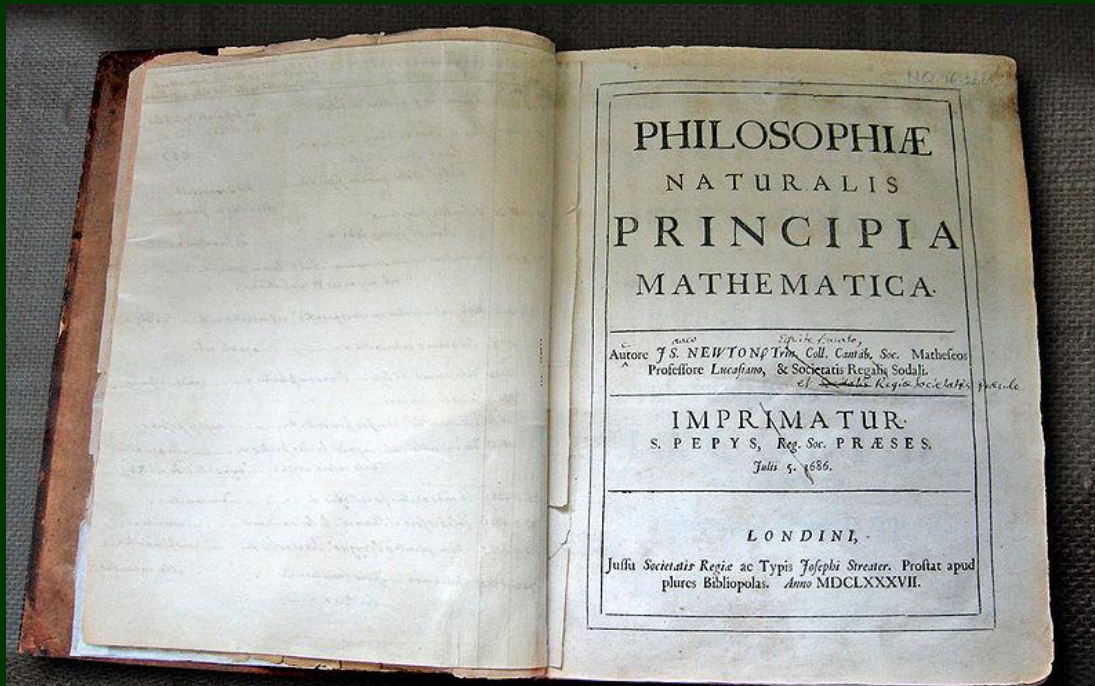
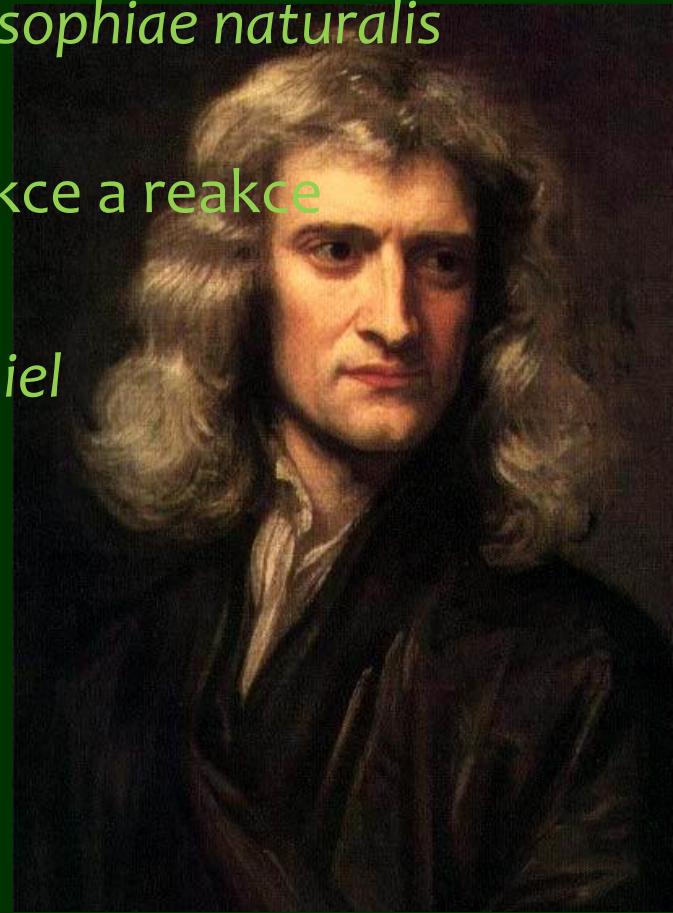
Dianin květ

F. Redi

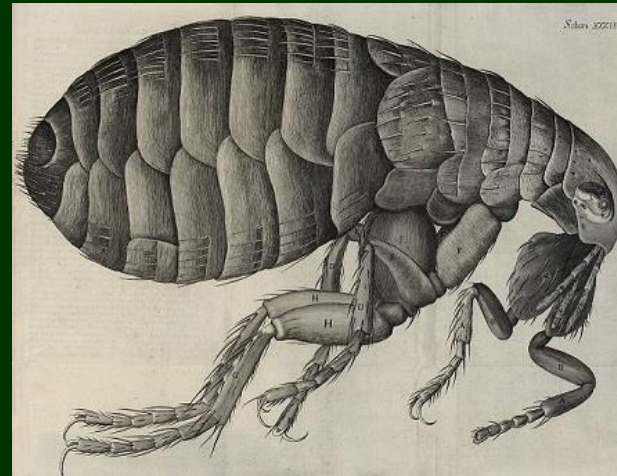
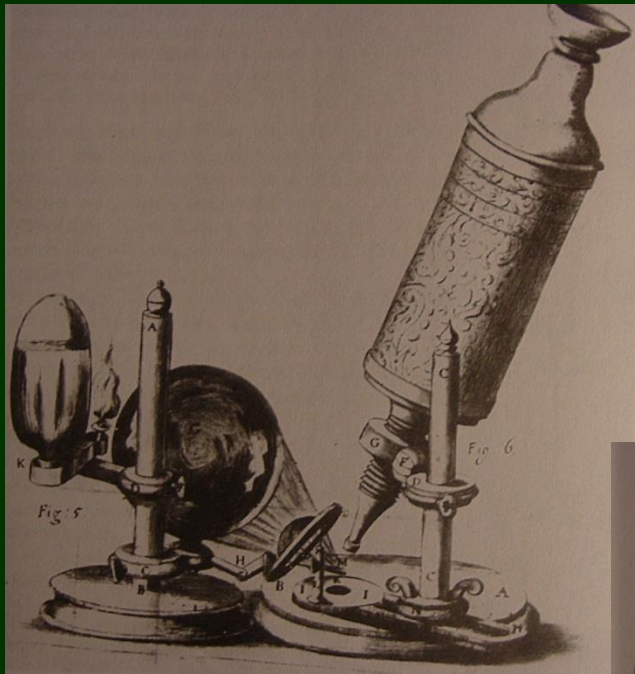

- **Isaac Newton (1642-1727)**
- *Matematické základy přírodovědy (Philosophiae naturalis principia mathematica, 1687)*
- *Tři základní zákony: setrvačnosti, síly, akce a reakce*
- *Optika, (Opticks), 1704*
- *Observation Upon the Prophecies of Daniel (Zkoumání proroctví Danielových)*

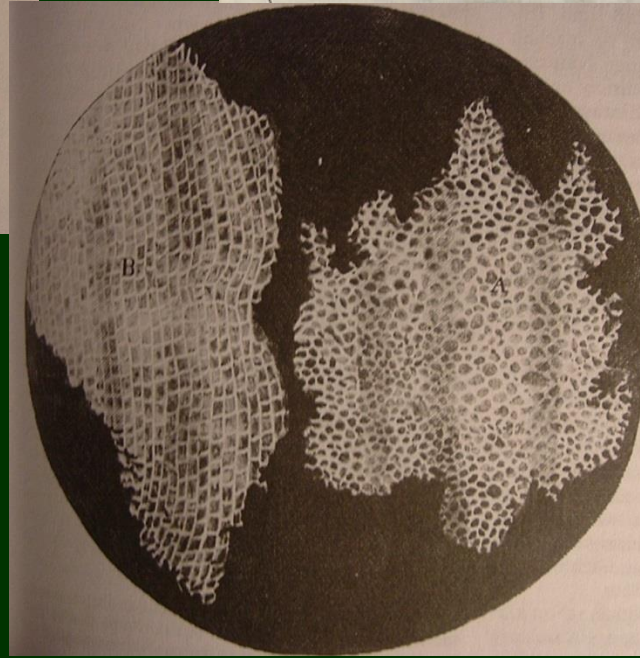

Robert Hooke (1635-1703)

- *Micrographia*, 1665

MICROGRAPHIA:
OR SOME
Physiological Descriptions
OF
MINUTE BODIES
MADE BY
MAGNIFYING GLASSES.
WITH
OBSERVATIONS and INQUIRIES thereupon.
By **R. HOOKE**, Fellow of the ROYAL SOCIETY.
*Non possis oculo quantum contendere Linceus,
Non tamen idcirco contemnas Lippus imago. Horat. Ep. lib. 1.*

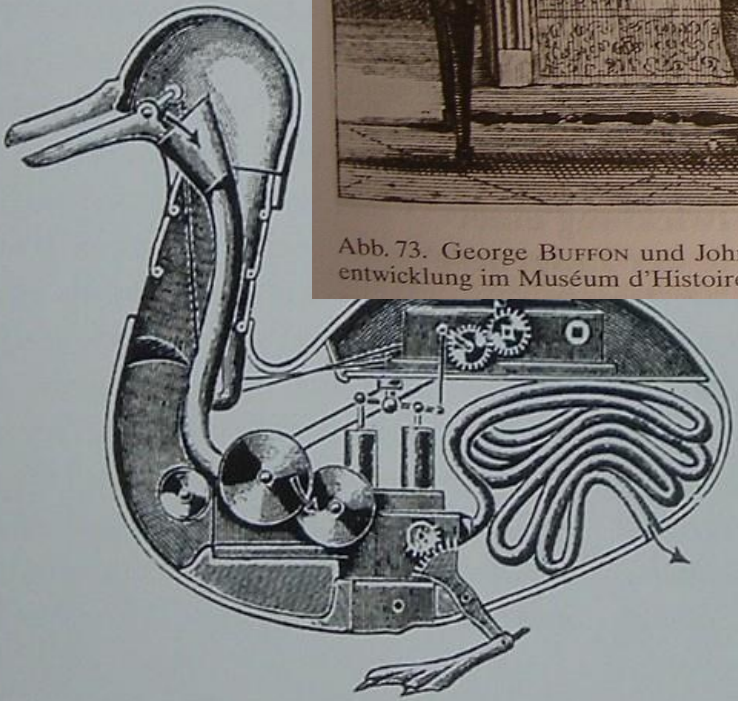

LONDON, Printed by *Jn. Moxon*, and *Jn. Allestry*, Printers to the
ROYAL SOCIETY, and are to be sold at their Shop at the *Red* in
S. Paul's Church-yard. M DC LX V.

buňky korku – Hooke, 1665

Vitalismus x mechanismus

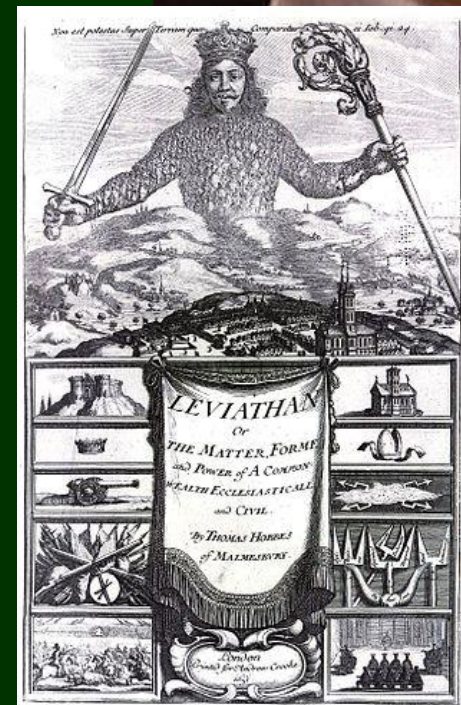
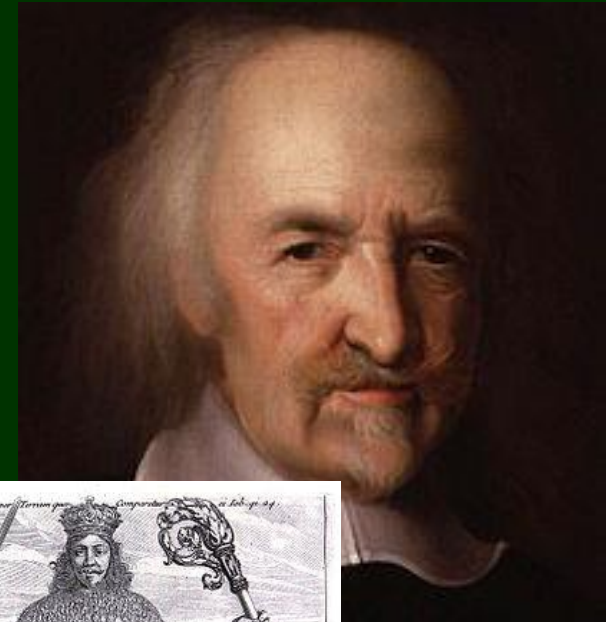
Abb. 73. George BUFFON und John Toberville NEEDHAM bei mikroskopischen Beobachtungen über die Keimesentwicklung im Muséum d'Histoire naturelle in Paris. Aus BUFFON 1749, Bd. 2.

Raný novověk – politická filosofie

Thomas Hobbes (1588 –1679)

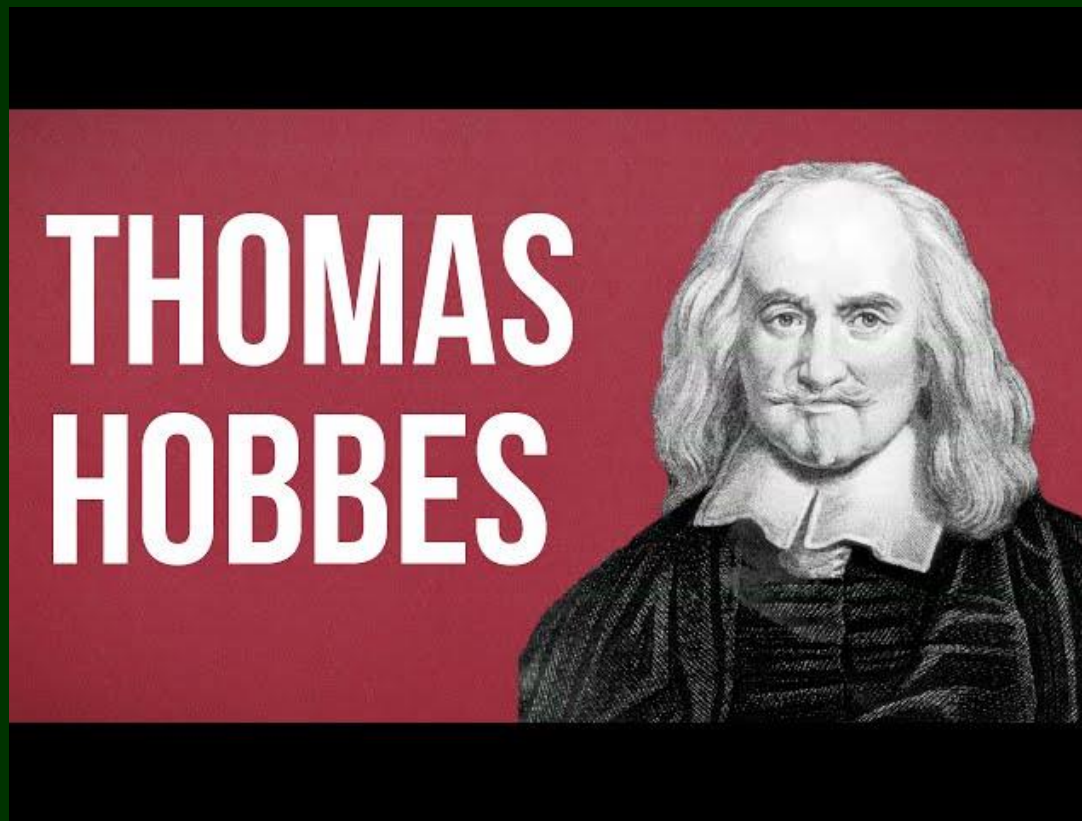
- 1642 De cive, „O občanu“
- 1650 (pirátské vydání): *Základy přirozeného a politického práva*:
 - I. O lidské přirozenosti
 - II. De Corpore Politico
- 1655 De Corpore „O tělese“
- 1658 De Homine „O člověku“
- 1651 *Leviathan neboli O podstatě, zřízení a moci státu církevního a občanského*
- 1656 *O svobodě a nutnosti*

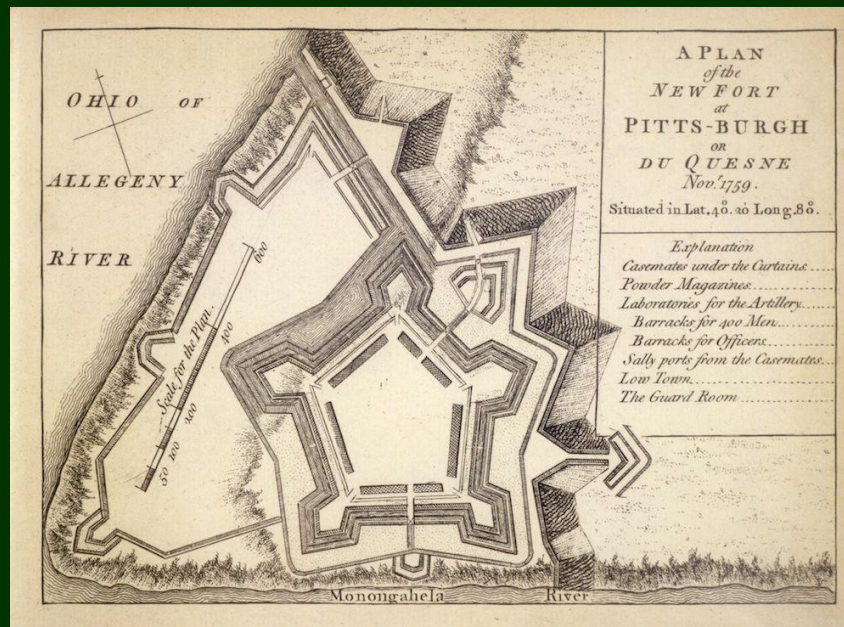
Hobbes: Leviathan neboli O podstatě, zřízení a moci státu církevního a občanského, 1651

Youtube...

<https://www.youtube.com/watch?v=9i4jb5XBX5s&list=RDCMUC71cJI8PUf5Z3zKxnZvTBog&index=1>

Pozor na strašný překlad do češtiny – nečíst, poslouchat!

Díky za pozornost!